

GAZİ KARS

AYLIK - HABER - KÜLTÜR - EDEBİYAT DERGİSİ ARALIK 2008

Gelin çocuklarımıza özlenen bir bayram yaşatalım

Mali Müş. Eğt. Yazar
Nevzat ERDAĞ

Sevgili dostlar İşte yine bir kurban Bayramı daha geldi gelecek. Müslümanlar dünyanın her köşesinde ilahi emri yerine getirmenin huzuruyla bayramı yaşayacak. Her bayramda "ah o eski bayramlar" diye başlayan sohbetler yapılır. Eski bayramların şekli ve verdiği manevi tatlara olan özlem dile getirilir. Ne oldu da eski bayramları özliyoruz? Bayramları şanına yakışır kutlamaktan niye vazgeçtik? Bu gün bayramları coşkuyla kutlayamama sebebimiz ne? Bu bayramı anlamına uygun yaşayabilecek miyiz? Sanırım bu tür sorular bu yazıyı okuyan herkesin aklından geçen türden sorulardır. Büyük şehirlerde yaşayanların sığındıkları, büyük şehre ait problemlerden söz edilir. Bir yerden, başka bir yere gitmenin zorluğu, akrabaların bir birine uzak oturmaları, komşuluk ilişkilerinin gelişmediği gibi mazeretler sıralanır. Küçük kentlerde, kasabalarda, köylerde yaşayanların da ayrı mazeretleri var. "Önceki bayramda biz ziyarete gitmiştik, onlar bize gelmedi" diye başlayan ve başka husumetleri mazeret olarak bir çırpıda sayarlar. Bu mazeretlerin hiç birisi başkaları tarafından dayatılan sebepler, biçimler değil. İnsanların kendi kendilerine geliştirdikleri savunmalardır.

Geçmiş bayramlar hep daha güzel gelir insana. Hele bir de öz vatanından uzak olunca. Ancak unutulmamalıdır ki, bayram yine de bayramdır. Her bayram sabahı başkadır, güzeldir. Her nerede olursak olalım, bayramın coşkusunu iliklerimizde hissetmeliyiz. Her şey bizim elimizde değil mi? Geçmişe süreklilik özlem duymak yerine, o bayramları yeniden yaşamamanın gayretinde olmak en güzeli değil mi. O zaman bu bayram bayram havası çekelim yüreklerimize. Birbirimize karşı diğer günlerden daha fazla güler yüzlü davranmak, neşeli görünmek, topluca bayram namazına gitmek bile insanı bayram coşkusunu yaşatmaya yeter. Çevremizdeki kardeşlerimizle selamlaşip bayram sevincini paylaşmak, bu günü daha bir anlamlı kılacak davranışlardır ve Hz. Peygamber'in sünnetleridir. Yakın akrabaların birbirini ziyaret edip sorması, ihtiyaç içinde olanlara yardımcı olunması gerekir. Ana-babayı unutmamak, akraba ve komşularla hiç olmazsa bayram günlerinde kendilerini ziyaret edip gönüllerini almak Müslüman evlatların terk etmemesi gereken dinî bir yükümlülüktür. Arada büyük mesafeler de olsa yakınlarımızı en azından telefonla hal ve hatırını sormak bayramın güzelliğindedir. Bayramların ayrı bir heyecanı vardır birçokları için. Bazıları bayramları bir köşeye çekilip tek başlarına dinlemek, bazıları yakınlarını, mezarlıkları ziyaret etmek olarak görür. Yaşları ilerleyenlerin de hep yakındıkları bir şeyler vardır Bayramlar gelince. Nerede o eski bayramlar? Diye içten içe yakınlarında da değil. Birçokları da bayramların artık tadının tuzunun kalmadığından iç çekerek.

Peki, ne değişmiştir ki eski bayramlar ile yenileri arasında? Bizler Anadolu'dan meropolere gelenler, gerçekten eski bayramlardan çok büyük tad ve heyecan duyardık. Bayram öncesi annelerimiz ayrı bir hazırlık aşamasına girerlerdi. Bölgesel tatlılar, yiyecekler günler öncesinden hazırlanırdı.

Biz çocukları da başka bir heyecan sarardı. Eskiden şimdiki gibi mağazalara gidip istediğimiz takım elbiseleri seçme şansımız çok fazla yoktu. Onun için de terzilere büyük iş düşerdi. Haftalar öncesinden sıraya girer, gider terziye vücut ölçülerimizi verirdik. Ve hele terzinin? Git şu gün gel bakalım ceket pantolon üzerine olacak mı? Son kez prova yapalım. ? Sözleri ile nasıl da o günü çekerdik.

Hele hele bayramdan önce takım elbisemizi alıp eve getirdiğimizde keyfimize diyecek olmazdı. Yeni takım elbisemiz, ayakkabımız, gömleğimiz ve bir de henüz bağlamayı pek bilmediğimiz ince gravatımız. Gece geçmek bilmezdi. Sabahın heyecanından uyuyamazdık. Sabahı zor eder ve sabah bayram namazına babamızı ile giderken, bir an önce eve gelip yeni elbiselerimizi giyip akraba ziyaretlerini gerçekleştirmek ve bayram harçlıkları almak yegâne amacımız olurdu.

Her evde şekerler ve bozuk paralar evleri son hızla ziyaret edecek mahalle çocukları için hazır bekletilirdi. Kolonyalar, şekerler, evimizi ziyaret edecek misafirler için salon masasının bir köşesinde yerlerini alırlardı.

Peki, şimdi bayramlar nasıl?

Şimdi kocaman metropollerde adeta yokuz. Oturduğumuz apartmanda

komşumuzu tanımıyoruz. Herkesin bir iş koşturması var. Yoğun iş koşturmasından ziyaret edebileceğimiz birkaç akraba ve yakın arkadaş.

Burası İstanbul. Ekonomik sıkıntılardan adeta herkesin birbirinden kaçtığı, koscoca İstanbul herkesi yutuyor. Bir arkadaşımın babası büyük şehirde pek oturmak istemezdi. Nedenini de şöyle açıkladı. "Oğlum ölse cenazemizin arkasından gelecek adam bulamayız? Derdi. Ve onun içinde kasabasına dönmek isterdi."

Hayatın zorlu yokuşları ve acımasızlığı bayramlardan aldığımız zevkleri azaltırken, algılarımızı değiştirdi. Fakat bu sadece sizin ve benim başıma gelmedi. Bugünün çocukları da, hayat yokuşunu tırmanmaya başlayıp, kendi hayatını kazanmak zorunda kaldığında 'Ah o eski bayramlar' diyecek ve kendi çocukluğunun bayramlarının güzelliğinin kalmadığından bahsedecektir

Çocukluğuna damgasını vurmuşsa bayramlar, yetişkinliğindeki bayramları da bir başka yaşıyor insan. Çocuklarımız bizim sözünü ettiğimiz bayramlar kadar, keyifle söz edecek mi bu bayramdan çocuklarına? Bizler kadar çok söyleyecekleri sözleri olacak mı yaşadıkları bayram günlerine dair. Hiç şüphem yok ki, anlatacak çok fazla bir şey bulamayacaklar. Belki de anlatmakta zorlanacaklar. Belki onlar vazgeçerler? Ah! Nerede o eski bayramlar? Demekten. Bizler çocukluğumuzda yaşamış bayramları ne kadar özlemle ansak da, benzer bayramlar yaşatabildik mi çocuklarımıza? Mendilin arasına sakladığımız para ve şeker sunduk mu onlara bayram sabahlarında? Karşı komşuya gönderdik mi el öpsünler diye? Bayram sabahı erkenden namaza gidip, dönüşte mis gibi kokan sıcak simitler ve poğaçalar getirdi mi baba olanlarımız? Kaçımız bayram sabahı erkenden giyinip, misafir bekledik ya da bırakın yan apartmanları oturduğumuz apartmandaki komşularımıza bayram ziyaretine gittik? Kaçımız günler öncesinden hazırladık, bayram günü kapıyı çalacak komşu çocukların mendillerini ve bayram harçlıklarını? Hangimiz bayram günlerinde tatil için uzaklara gitmeyi düşünmedi? Dinlenme fırsatı olarak değil de bayram gözüyle baktık mı bayram günlerine? Anne, baba ve akrabaların bayram ziyaretini dinlenme sonuna bırakınlar da bizler değil miyiz? Sadece? Ah! Nerede o eski bayramlar? Demesini bildik her bayram. Bayramlar eskisi kadar güzel değilse suçlusu geçen zaman değil bizleriz hiç kuşkusuz. Bildiklerimizi, gördüklerimizi ve yaşamışlıklarımızı bu güne ulaştıramamışsak sonuçlarına da katlanmamız gerek. O halde şikâyet etmeye de hakkımız yok gibi sanki. Bizler yıllar sonraya kalırsak eğer, ne anlatacağiz torunlarımıza bu bayramlardan? Nasıl anlatacağiz üstelik? Daha da önemli, onlar bizi dinlemek zahmetine katlanacaklar mı? En çok merak ettiğim de bu. Eğer o günleri varabilirsem ve de bu güne dair anlatılacak hiçbir şey bulamazsam, bu satırları paylaşırım diye düşünüyorum ya... Okumak zahmetine katlanırlar mı bilinmez. Belki de yırtıp atarlar hiç okumadan kim bilir? Olur, mu olur.

O günlerde olmayan ve anlatılabilecek bir şeyler mutlaka olmalı bu günlere dair. Aslında önemli olan bu günden o günlere varabilmek değil, anlatılmaya değer yaşamak bayramları... Ve öncelerini... Ve sonralarını... Yani bütün zamanları... Ve de yaşatmak...

Hep "nerede o eski bayramlar" diye hayıflanacağımızda, o bayramları yeniden yaşamamanın gayretinde olmak en güzeli değil mi? O zaman neden bu bayramda gönüller bayram coşkusuyla dolmasın ki. Her bayram sabahı başkadır, güzeldir. Her nerede olursak olalım, bayramın coşkusunu iliklerimizde hissetmeliyiz Bu bayram siz ve aileniz dışında diğer aileler ve ailesizler için güzel bir bayram anısı yapın ellerinizle. "Nerde eski bayramlar" cümleleri hiçbir insana ait değil. Üzerinde yazım hataları yaptığımız yalnızlık cümleleri unutulsun bu bayram. Hatırı kırk yıl süren kahve kokuları gelsin her evden aynı zamanda kavuşmanın üzerine atılmış kahkahalarda. Hep yapmamız gereken şeyi yapalım bu bayram kendimize rağmen çocuklarımız için bayram anıları hazırlayalım ellerimizle.

Varabileceğimiz tüm bayramların, hiç değilse bu günküleri aratmaması, gelecek bayramlarımızın daha güzel olması dileğiyle ...